

Vergaderjaar 2022–2023

36 379

Wijziging van de Woningwet in verband met het regelen van een grondslag voor het verwerken van het burgerservicenummer van woningzoekenden door toegelaten instellingen en woonruimteverdelers in verband met het digitaal delen van gegevens voor de inkomenstoets

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 11 september 2023

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering op de gestelde vragen en de gemaakte opmerkingen afdoende zal hebben geantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave

Blz.

I	Algemeen	2
1.	Inhoud van het voorstel	2
1.1	Het maatschappelijke probleem	2
1.1.1	Inkomenstoets voor toewijzing van een sociale huurwoning – bestaande praktijk	2
1.2	De voorgestelde oplossing – digitale gegevensdeling voor inkomenstoets	3
1.2.1	Pilot digitale inkomenstoets	3
1.2.2	Beheervoorziening BSN	3
1.3	Woningcorporatie en de woonruimteverdelers – taken en rollen in het woonruimteverdeelproces	3
1.4	Aanwijzing van woningcorporaties en woonruimteverdelers	3
1.5	Uitvoering, werkwijze bij het digitaal delen van gegevens voor de Inkomenstoets	4
1.6	Bescherming van de privacy	4
1.6.1	Beveiliging en bewaartermijnen	4
2.	Advies en consultatie	5

I. Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de stukken behorend bij de Wijziging van de Woningwet in verband met het regelen van een grondslag voor het verwerken van het burgerservicenummer van woningzoekenden door toegelaten instellingen en woonruimteverdelers in verband met het digitaal delen van gegevens voor de inkomensstoets en hebben hierover nog enkele vragen.

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de voorgenomen wijziging van de Woningwet in verband met grondslag voor het verwerken van het burgerservicenummer van woningzoekenden door toegelaten instellingen en woonruimteverdelers in verband met het digitaal delen van gegevens voor de inkomensstoets. Deze leden hebben nog enkele vragen die ze aan de regering wil voorleggen, vooral toegespitst op het bewaken van de privacy van woningzoekenden met betrekking tot deze wijziging.

Zij begrijpen de wens om het BSN te gebruiken bij het kunnen uitvoeren van een inkomensstoets voor de toewijzing van een sociale huurwoning, ook om fouten en fraude tegen te gaan. Zij hebben tegelijkertijd het beschermen van de privacy hoog in het vaandel staan. Daarom vragen zij zich af of bevestigd kan worden dat het BSN nergens anders voor gebruikt mag worden dan de onderhavige inkomensstoets.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de wijziging van de Woningwet in verband met het regelen van een grondslag voor het verwerken van het burgerservicenummer van woningzoekenden door toegelaten instellingen en woonruimteverdelers in verband met het digitaal delen van gegevens voor de inkomensstoets. Deze leden zijn benieuwd hoe het vrijwilliger karakter van de digitale gegevensdeling gehandhaafd blijft. Hoe wordt voorkomen dat woningcorporaties en woonruimteverdelers heimelijk een digitale procedure verplicht stellen (bijvoorbeeld om woonfraude te voorkomen)?

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de bovengenoemde wijziging. Deze leden hebben nog enkele vragen. Zij vragen de regering wat deze wijziging betekent voor de inkomensafhankelijke huurverhoging. In hoeverre mag de inkomensafhankelijke huurverhoging doorgevoerd worden zonder de huurder van de inkomensnavraag in kennis te stellen?

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben kennis genomen van het Wijziging van de Woningwet in verband met het regelen van een grondslag voor het verwerken van het burgerservicenummer van woningzoekenden door toegelaten instellingen en woonruimteverdelers in verband met het digitaal delen van gegevens voor de inkomensstoets. Zij hebben daarbij nog enkele vragen.

1. Inhoud van het voorstel

1.1 *Het maatschappelijke probleem*

1.1.1 Inkomensstoets voor toewijzing van een sociale huurwoning – bestaande praktijk

De leden van de VVD-fractie lezen dat de woningcorporaties een inkomensstoets moeten uitvoeren, voordat zij een sociale huurwoning aan een woningzoekende mogen toewijzen. De toewijzingsregels zorgen er op hun beurt voor dat woningcorporaties sociale huurwoningen toewijzen aan de doelgroep voor wie sociale huurwoningen bestemd zijn. Deze

leden vragen de regering of zij kan toelichten wat de mogelijkheden zijn met betrekking tot het uitvoeren van een inkomenstoets voor scheefhuurder.

Zij zijn daarnaast van mening dat het uitvoeren van de inkomenstoets woningcorporaties in staat stelt om te zien of de gevraagde sociale huur nog gepast is. Mensen met een te hoog inkomen gaan dan een hogere huur betalen, zodat de sociale huurwoningen daadwerkelijk naar de mensen gaan die het hardst nodig hebben. Deze leden vragen de regering hoe een systeem om de inkomenstoets uit te voeren voor de hogere inkomens er precies uit zou gaan zien.

Allereerst constateren de leden van de ChristenUnie-fractie dat de regering de nadelen van de bestaande praktijk rond de inkomenstoets, waarbij de woningzoekende zelf een aanvraag doet bij de belastingdienst, helder schetst. Deze nadelen liggen in de omslachtigheid, foutgevoeligheid en fraudegevoeligheid. Tegelijkertijd kan de huidige praktijk ook voordelen hebben. Deze leden vragen de regering deze voordelen van de huidige praktijk te schetsen en aan te geven waarom deze voordelen niet opwegen.

1.2 De voorgestelde oplossing – digitale gegevensdeling voor inkomenstoets

1.2.1 Pilot digitale inkomenstoets

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen waarom de regering kiest om het BSN te gaan hanteren, in plaats van in te zetten op verbetering van het gebruik van de BRP-gegevens om «matchingsproblemen» tegen te gaan.

1.2.2 Beheervoorziening BSN

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering de gevolgen van dit wetsvoorstel te schetsen voor mensen die geen DigiD bezitten.

1.3 Woningcorporatie en de woonruimteverdelers – taken en rollen in het woonruimteverdeelp proces

De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat veel woningcorporaties gebruik maken van een woonruimteverdelers. Dit maakt het gegevensbeheer ingewikkelder. Deze leden lezen dat de regering beide varianten van gegevensverwerking een grondslag wil geven. Dit betekent dat zowel de woonruimteverdelers als de woningcorporatie verwerkingsverantwoordelijk kan zijn. Deze leden vragen de regering toe te lichten waarom er ook voor gekozen wordt de woonruimteverdelers verwerkingsverantwoordelijk te laten zijn. Zij vragen de regering hier welk belang hiermee gediend wordt. Zij vragen of de privacyschending van woningzoekenden daarmee niet nodeloos geschaad wordt?

1.4 Aanwijzing van woningcorporaties en woonruimteverdelers

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering de zinsnede dat «kleine woningcorporaties voor wie de baten niet opwegen tegen de lasten, kunnen afzien van het verrichten van het digitaal delen van de inkomenstoets» nader toe te lichten. Hoe hoog zijn de lasten voor een corporatie om toe te treden tot het digitaal delen van de inkomenstoets, in hoeverre verwacht de regering dat corporaties hier vanwege de kosten vanaf zien, en vindt de regering niet dat iedere woningzoekende desgewenst van dit systeem gebruik zou moeten kunnen maken, ongeacht de omvang van de verharende corporatie?

1.5 Uitvoering, werkwijze bij het digitaal delen van gegevens voor de Inkomstenstoets

De leden van de D66-fractie merken op dat bij het beschrijven van het proces ervan uit wordt gegaan dat de woonruimteverdelers of woningcorporatie het BSN van de woningzoekende niet integraal opneemt in de eigen administratie. Deze leden vragen zich af hoe dit ook daadwerkelijk geborgd gaat worden.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering uitgebreider toe te lichten waarom het delen van het BSN op het moment van inschrijven de matching efficiënter maakt, terwijl hier op het moment van toewijzen van de woning pas gebruik van wordt gemaakt. Deze leden vragen of dit niet leidt tot nodeloos opslaan van persoonlijke informatie. Zij vragen hoe lang de woonruimteverdelers of woningcorporatie de tijd heeft om een niet-gepseudonimiseerd BSN te verwijderen.

Deze leden vragen de regering hoe voorkomen wordt dat woningzoekenden van woningen door verhuurders uitgesloten worden omdat zij er niet voor kiezen hun BSN te verstrekken. Zij vragen de regering het handelingsperspectief voor zulke woningzoekenden te schetsen. Zij vragen de regering eveneens te reflecteren op de vraag of het beschikbaar maken van deze toepassing niet zal leiden tot het (eventueel op termijn) verplicht stellen daarvan.

1.6 Bescherming van de privacy

1.6.1 Beveiliging en bewaartermijnen

De leden van de D66-fractie merken op dat om de privacy te waarborgen het «passend» wordt gevonden als de woonruimteverdelers en de woningcorporatie «een technische oplossing toepassen om het BSN onherleidbaar tot de persoon in directe zin te maken». Ook wordt gesteld «voor pseudonimiseren zijn tools op de markt aanwezig». Deze leden vragen zich af hoe geborgd gaat worden dat woonruimteverdelers en/of woningcorporaties die tools daadwerkelijk gaan gebruiken.

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat de regering het «passend» vindt de onherleidbaarheid tot de persoon in directe zin, zoals verwoord in artikel 4 AVG toe te passen. Deze leden vragen de regering hoe deze onherleidbaarheid wordt opgelegd, nu dit niet zo in de tekst van onderliggend wetsvoorstel is vastgelegd. Ook vragen zij waarom de termijn waarop de verwerking van het BSN beëindigd moet zijn is gesteld op drie jaar na de inkomensvaststelling. Zij vragen waarom voor zo'n langdurige periode is gekozen en waarom een halfjaar niet voldoende is.

2. Advies en consultatie

De leden van de D66-fractie merken op dat er geen advies is gevraagd aan de adviescommissie ICT-toetsing. Deze leden vragen zich af waarom er niet voor is gekozen deze adviescommissie om een advies te vragen.

Devoorzitter van de commissie,
Hagen

De adjunct-griffier van de commissie,
Morrin